

Ratko Zelenika*

ISSN 0469-6255
(182-183)

PRIKAZI I OSVRTI

**PRIKAZ KNJIGE PROF. DR. SC.
ČEDOMIRA DUNDOVIĆA
PREKRCAJNA SREDSTVA
PREKIDNOGA TRANSPORTA**
*Review of the book by Čedomir
Dundović, Ph. D. Transshipment
Means of Intermittent Transport*

UDK 656.61:073.2(075.8)

Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci i Glosa u Rijeci nakladnici su sveučilišnoga udžbenika i priručnika s naslovom *Prekrcajna sredstva prekidnoga transporta*. U 490 stranica je inkorporirano 359 crteža, grafikona i shema. Autor je rabio 41 aktualnu bibliografsku jedinicu (knjiga, članaka, rasprava, pravnih akata, odrednica). Na koncu knjige se osim literature nalazi i popis više od 100 oznaka, matematičkih i tehničkih simbola.

Autor Čedomir Dundović redoviti je profesor na Pomorskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Akademске stupnjeve magistra i doktora znanstvenoga područja tehničkih znanosti, polja tehnologije transporta i prometa, stekao je na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, na kojemu je biran u sva znanstveno-nastavna zvanja: docenta, izvanrednoga i redovitoga profesora. Nositelj je više kolegija na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju iz polja tehnologije transporta i prometa. Gostujući je profesor na više pomorskih i prometnih fakulteta. Autor je više od 100 objavljenih znanstvenih i stručnih rasprava i znanstvenih studija. Posebno treba spomenuti tri knjige kojima je autor: *Sustavi unutrašnjeg transporta – vijuškar*, Fakultet za pomorstvo i saobraćaj, Rijeka, 1986., *Tehnologija i organizacija luka*, Pomorski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2001. (koautorica: B. Kesić) i *Lučki terminali*, Pomorski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002.

Prekrcajna sredstva prekidnoga transporta jedinstven je sveučilišni udžbenik, priručnik i vodič koji studente, magistrande, doktorande, istraživače, menadžere i stručnjake u praksi uvodi u tajne svih prekrcajnih sredstava koja se najčešće rabe u procesima u transportnoj industriji.

* dr. sc. Ratko Zelenika, redoviti profesor na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci

Prema svojoj koncepciji, kompoziciji, brojnim novim i/ili inoviranim spoznajama i aplikativnim primjerima i rješenjima iz prekrcajno-transportne prakse, *Prekrcajna sredstva prekidnoga transporta* moderani je, aktualni i originalni sveučilišni udžbenik i priručnik. U njemu su prvi put znanstveno utemeljeno obrađena brojna nova prekrcajna sredstva te mogućnosti njihove uspješne i učinkovite uporabe.

Djelo je namijenjeno studentima, magistrandima i doktorandima pomorskih, prometnih, tehničkih i ekonomskih visokih učilišta na kojima se izučavaju tehničko-tehnološki fenomeni eksploatacije prekrcajnih sredstava u transportnoj industriji. To djelo, međutim, ima i elemente priručnika, pa je sukladno tome namijenjeno i operativnim menadžerima i specijaliziranim stručnjacima koji nabavljaju i upotrebljavaju prekrcajna sredstva u morskim lukama, riječnim pristaništima, kopnenim terminalima i robnotransportnim, robnodistribucijskim i logističkim centrima..., jer su u njemu navedena i obrazložena brojna teorijska i praktična rješenja.

Slijedom naznačenih činjenica, može se ustvrditi da je to najbolje djelo o prekrcajnim sredstvima do danas objavljeno na hrvatskom jeziku. Pripomenimo da je pisano hrvatskim književnim jezikom s tehničko-tehnološkim nazivljem, a znanstveni je stil jednostavan, prirodan, odmjeran i raznolik.

Knjigu su recenzirali i pozitivno ocijenili ugledni znanstvenici:

- dr. sc. Josip Kirinčić, redoviti profesor i znanstveni savjetnik na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci,
- dr. sc. Duško Vranić, redoviti profesor i znanstveni savjetnik na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Rezultati su znanstvenoga istraživanja u djelu predstavljeni u pet međusobno povezanih dijelova.

U prvom dijelu, "Uvodu", autor objašnjava važnije pojmove, kao što su: prijevoz, transport, prijenos, prekrcaj, prekrcajna sredstva, dizalice, dizala, prenosila..., dokazujući važnost prekrcajnih sredstava u pomorskom procesu, te ukratko obrazlaže njihov povijesni razvitak.

Drugi dio, "Osnovne značajke prekrcajnih sredstava", primjereno obrađuje ove tematske jedinice: fizičko-tehničke značajke robe kao predmeta prekrcaja, razvrstavanje prekrcajnih sredstava, osnovne veličine u tehnici toka materijala, pokazatelje vrednovanja rada prekrcajnih sredstava i proizvodnost prekrcajnih sredstava...

„Dizalice i dizala“ naslov je trećega dijela. Dizalicama i dizalima autor je posvetio posebnu pozornost i na više od 200 stranica predstavio je gotovo sve danas poznate

vrste: male i ručne dizalice (npr. vijčane, hidraulične, pneumatske, lančane dizalice, vitla...); velike dizalice (npr. industrijske i građevinske, lučke, ploveće, brodske palubne dizalice...). Posebno je elaborirao važnije vrste dizala (liftova): putnička, teretna, skladišna, brodska ...

U četvrtom dijelu s naslovom "Prijevozno-prekrcajna sredstva" autor u dvije tematske jedinice obrađuje: prijevozno-prekrcajna sredstva bez uređaja za podizanje (npr. ručna i motorna kolica i traktore...) i prijevozno-prekrcajna sredstva s uređajima za dizanje (deset različitih vrsta viljuškara...).

U zadnjem, petom dijelu, koji ima naslov "Vrednovanje, izbor i utvrđivanje potrebnog broja prekrcajnih sredstava", nudi se više aplikativnih modela s pomoću kojih je moguće odrediti, uz određene parametre, optimalni broj prekrcajnih sredstava u transportnoj industriji...

Autoru ovoga vrijednoga i za mnoge čitatelje veoma korisnoga sveučilišnoga udžbenika i priručnika, prof. dr. sc. Čedomiru Dundoviću, poželimo još mnogo napisanih i objavljenih djela.

Rukopis primljen: 30.5.2005.

